

Rānda kēļ min jemā kēļ¹

Biedrība “Kolkas radošā grupa”, noslēdzot projektu “Rāndakēļ min jemākēļ”, ielūdz š.g. 16. martā plkst. 12.00 Kolkas Lībiešu saieta namā uz projekta noslēguma pasākumu.

Iekļaujoties ANO Ģenerālās Asamblejas 2019. gadā pasludinātā Starptautiskā pamatiedzīvotāju valodas gada norisēs, biedrība “Kolkas radošā grupa”, **īstenojusi projektu “Rāndakēļ min jemākēļ”** – lībiešu valodas stundas cilvēkiem ar priekšzināšanām, izmantojot moderno tehnoloģiju sniegtās iespējas, proti, iespēju sazināties tiešsaistē.

Projekts tika uzsākts šī gada janvāra pirmajās dienās un turpinājās deviņas nedēļas, vienpadsmit aktīviem kursa klausītājiem ik trešdienu tiekoties tiešsaistes platformā *Skype*, lai valodas zinātājas Zojas Sīles vadībā locītu un deklinētu lībiešu vārdus, lasītu un klausītos valodas skanējumā, un diskutētu par lībiešu valodas jautājumiem.

Valoda nav tikai saziņas līdzeklis, tā ir nozīmīgs tautas identitātes nesējs. Caur valodu cilvēki saglabā savas kopienas vēsturi, paražas un tradīcijas, unikālu domāšanas veidu un valodas izteiksmi. To visu kursa klausītāji piedzīvoja, iepazīstot lībiešu folkloru, skandējot dzeju un lasot stāstus ko nodevuši teicēji, kuru dzimtā valoda bijusi - lībiešu.

Valodas saglabāšanas nozīmi lībieši apzinājās jau pagājušā gadsimtā. Viņiem skanīgās Kārļa Staltes dzejas rindas

*Rāndakēļ, min jemākēļ,
pivā minnōn um sin ēļ,
Kis vōib rāndakēļdō unnō,
unūb ka eņtš jemā sōnnō.²*

bijušas kā sava veida bauslis, kas ticis eksponēts viņu mājās redzamā vietā. Par savu moto to izvēlējās arī projekta īstenotāji.

Lai saglabātu valodu, ar pētniecību nepietiek, nepieciešama tās lietošana. Lībiešu valoda kā sarunvaloda šodien savu lomu ir zaudējusi. Tās izzušanai no kopienas ikdienas dzīves ir bijuši dažādi iemesli – politiski, ekonomiski, emocionāli. Mēs ticam, ka mūsu lībiešu valodas prasmes, kaut arī nelielās, veicinās šīs valodas lietojumu ikdienā un ieinteresēs arī citus izzināt šo apdraudēto un reti lietoto valodu.

Noslēdzot projektu, kursa klausītāji tiekas klātienē Kolkas Lībiešu saieta namā, lai demonstrētu savas valodas prasmes lugas Tutīļ (Miegamice) iestudējumā. Pasākumu papildinās izstāde “Kas ir mana motivācija?” – projekta dalībnieku lībiešu valodas mācīšanās pieredzes stāsti. Sveicienu tiešsaistē no radu tautas - karēļiem sūtīs ansamblis *Карелочка*, bet lībiešu dziesmas skandēs Kolkas lībiešu dziesmu ansamblis *Laula*.

Visi laipni lūgti!

Projekta grupas vārdā,
Dženeta Marinska.

¹ Jūrmalnieku valoda – mana dzimtā (mātes) valoda

² Jūrmalnieku valoda mana dzimtā valoda,
Svēta man ir tava balss.
Kas var jūrmalnieku valodu aizmirst,
Aizmirst arī savas mātes vārdu.

Biedrība “Kolkas radošā grupa” dibināta 2008. gadā, apvienojoties Kolkas ciema radošajiem cilvēkiem. Biedrības mērķi ir: 1) veicināt kultūrvides attīstību Kolkas pagastā un sadarbību ar citām organizācijām, valsts un pašvaldību institūcijām; 2) aktivizēt Kolkas pagasta iedzīvotājus, iesaistot pagasta sabiedriskajos procesos, dzīves kvalitātes uzlabošanai. Biedrība sadarbībā ar vietējo pašvaldību piedalās dažādu sabiedrisku aktivitāšu organizēšanā Kolkas pagasta un Dundagas novada teritorijā.

Projekts finansiālu atbalstu saņēmis mini grantu programmas SANA 2019 ietvaros, kas ir daļa no projekta “Pilsoniskās sabiedrības tīkls pamatiedzīvotāju valodu atjaunošanai” (<http://www.uralic.org/news/ten-initiatives>), kura īstenošanai apvienojušās sabiedriskās organizācijas no Igaunijas, Somijas un Krievijas, un kuru finansiāli atbalsta Ziemeļvalstu Ministru padome.

